

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.038/2023/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bárándy és Társai Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Gábor László András ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a Rajkai és Takács Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Rajkai Balázs ügyvéd) által képviselt **alperes** (alperes címe) alperes ellen közalkalmazotti minősítés megsemmisítése és kártérítés tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 21.M.70.259/2020/54. számú ítéletével szemben a felperes által 55. sorszámon, az alperes által 56. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a minősítés tekintetében azzal hagyja helyben, hogy a felperes 2018. évi minősítését megsemmisíti, a keresetet elutasító részében - a perköltségre vonatkozó rendelkezésre kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot ebben a körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 (huszonnégyezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, a helybenhagyott ítéleti rendelkezés alapján le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli. A hatályon kívül helyezett ítéleti rendelkezés tekintetében a másodfokú bíróság a felek másodfokú perköltségét 100.000 (százezer) forint + áfa összegben, a fellebbezési eljárás illetékét 326.400 (háromszázhuszonhatezer-négyszáz) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. december 7. napján hozott ítéletével megállapította, hogy a felperes 2018. évre vonatkozó minősítése jogellenes. A keresetet ezt meghaladóan elutasította és akként rendelkezett, hogy a felek maguk viselik a perköltségeiket.

[2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2008. november 4-től állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel, 2018-tól docens munkakörben a Intézet tanszék neve Tanszékén. A tanszéken 2018. október 1-jével vezetőváltás történt, ettől az időponttól tanszéki irányító irányította megbízás alapján a tanszéket. Az új vezető tanszéki értekezleten és írásban is tájékoztatta a tanszék munkatársait arról, hogy a továbbiakban nagy hangsúlyt helyez a tanszékhez tartozó Phd hallgatók oktatási tevékenységbe történő bevonásába. Elképzelése szerint a Phd hallgatók a tantárgy neve (a továbbiakban: tantárgy) tantárgy gyakorlati órái megtartásával oktatási tapasztalatot szerezhhetnek a későbbi egyetemi pályafutásokhoz.

[3] A felperes 2018. október 25-én e-mailben tájékoztatta tanszéki irányítót arról, hogy az ő doktori hallgatói közül hallgató1 és hallgató2 a következő, tavaszi félévben nem tudnak a tanszéken oktatási feladatokat vállalni. Erre reagálva tanszéki irányító e-mailben közvetlenül a két hallgatót kereste meg annak érdekében, hogy jelezzék, milyen a leterheltségük és milyen módon tudnak bekapcsolódni a 2019. év első félévi tanszéki feladatokba.

[4] tanszéki irányító ismételt, november 4-i személyes találkozást kezdeményező levelére hallgató1 doktorandusz hallgató 2018. november 5-én azt válaszolta, hogy külföldi útjáról történő visszatérését követően megkeresi a tanszék irányítóját időpontegyeztetés céljából. hallgató1 a levelében azt is egyértelműen rögzítette, hogy a tantárgy tantárgy oktatásába a tavaszi félévben biztosan nem fog tudni bekapcsolódni, mert két EFOP projektben vesz részt kutatóként és az egyik projektben kutató-asszisztensként is, ezen kívül a félév végén komplex vizsgálja lesz és ösztöndíjas feladatai is vannak.

[5] Ezzel egyidőben a felperes is következetesen azt kommunikálta a tanszék irányítója, továbbá dr. intézetvezető intézetvezető irányába, hogy nem ért egyet a témavezetése alatti Phd hallgatók tantárgy szemináriumok oktatásába történő bevonásával. Ezután az intézetvezető a vitás kérdések tisztázása érdekében, a doktori iskola vezetőjétől, dr. vezetőtől kért állásfoglalást. A doktori iskola vezetője írásbeli tájékoztatása arra vonatkozott, hogy az ösztöndíjas hallgató heti nyolc órában a tanszék, illetve az intézet rendelkezésére áll, oktatási tevékenységre, effektív óratarásra azonban nem kötelezhető, mert a szükséges krediteket más módon, adott esetben publikációval is megszerezheti. Munkavégzésük érdekében szerződés-kötésre van szükség, amire a hallgató nem kötelezhető. A tájékoztatás a vonatkozó szabályzatra utalva azt is tartalmazta, hogy a tanszék a „hallgatógazda”.

[6] Ezt követően dr. intézetvezető 2018. november 21-én e-mailben tájékoztatást küldött az intézet munkatársainak az intézeti kabinet határozatáról. Eszerint a doktorandusz hallgatók képzése érdekében az intézet szükségesnek tartotta a hallgatók bevonását az oktatási feladatokba. Az intézet azon doktorandusz hallgatóktól, akik helyben szeretnének státuszba kerülni elvárta, hogy félévenként legalább hetente egy időszámban, azaz 90 perc erejéig álljanak rendelkezésre oktatási feladatok ellátására. A tájékoztatás hivatkozást tartalmazott a doktori iskola szabályzatára, a doktorandusz hallgatók leterheltségére és a munkavégzés ellentételezésére. A határozat szerint az ösztöndíjas doktorandusz hallgató a munkaidő 20 %-ának, azaz 8 órának megfelelő időtartamban kötelezhető oktatási, illetve tudományos tevékenységre, amellyel a befogadó tanszék vezetője jogosult rendelkezni. Ennek során előnyben kell részesíteni azokat a tantárgyakat, témákat, amelyek kapcsolódnak a hallgatók kutatási területéhez. Az intézetvezető ez alapján arra kérte az érintett doktorandusz hallgatókat, a témavezetőket és a tanszékvezetőket, hogy erre a döntésre figyelemmel tervezzék a következő féléves teendőiket.

[7] 2018. november 22-én a felperes az intézetvezetőnek írt e-mailben azt közölte, hogy a doktori iskola tájékoztatását eltérően értelmezi, álláspontja szerint a doktori hallgatók nem kötelezhetők oktatásra, különösen akkor, ha ez veszélyezteti a doktori előrehaladásukat, az egyetem kiemelt projektjeit. Hivatkozott arra, hogy a tanszéki értekezleten korábban az a megállapodás született, hogy a Phd hallgatóknak nem kötelező az oktatásba bekapcsolódni. Levelében a felperes azt is rögzítette, hogy az ő hallgatói korábban már bekapcsolódtak az oktatásba, a jövőben is számít rájuk, de a tavaszi félévben nem fogják tudni a tanszék oktatási problémáit a hallgatókkal megoldani. A felperes utalt arra, hogy a megoldás érdekében már korábban is tett konstruktív javaslatokat.

[8] 2018. december 14-i levelében tanszéki irányító megbeszélést kezdeményezett a felperes Phd hallgatói, hallgató1 és hallgató2 részvételével. hallgató2 december 16-i válaszában kérte, hogy a megbeszélésbe a felperest, mint a témavezetőjét is vonják be és időpontként a következő év január elejére tett javaslatot. tanszéki irányító válaszában arra hivatkozott, hogy a személyes egyeztetés célja a következő félév kutatási és tanszéki feladataiban való részvétel megvitatása. Ezért azt sürgette, hogy még az év végi ünnepek előtt kerüljön sor a személyes találkozóra. Ez utóbbi levélre nem érkezett válasz hallgató2-től. hallgató1 tanszéki irányító 2018. december 14-i levelére szintén december 16-án reagált. Azt kérte, hogy 2019. január 24-ét követő időszakban kerüljön sor a személyes találkozásra a felperes részvételével. A tanszék vezetője december 17-i levelében – melyet a hallgatókon kívül a felperesnek is megküldött – azt kérte, hogy korábban, 2018. decemberében kerüljön sor a személyes megbeszélésre. Ezt követően hallgató1 jelezte, hogy egészségügyi problémái miatt folyamatos kivizsgálásokra és orvosi kezelésekre jár vidék1-en, ezért számára nem lehetséges korábban Budapesten megjelenni. Erre reagálva tanszéki irányító azt közölte, hogy a 2019 tavaszi félév feladatait írásban fogja kijelölni személyes egyeztetés hiányában.

[9] A tanszékvezető a 2018. december 17-i levelében azt kérte a tanszék munkatársaitól, hogy a hozzájuk tartozó ösztöndíjas, Phd hallgatók tekintetében jelezzék,

hogy kit, milyen feladatra és milyen időkeretben kívánnak igénybe venni a következő félévben. A felperes válaszában azt írta, hogy a saját tárgyaiban az oktatási feladatokra szükséges nyolc óra, a kutatásra pedig 20 óra hallgatói erőforrás szükséges. Kifejtette, hogy nem tud olyan doktori hallgatóról, akinél ez az időszak már ne lenne kitöltve, vagy aki ne lenne már legalább 20 órában bevonva az oktatási, tudományos tevékenységbe, illetve aki nem érte el a legalább 50 %-ot. tanszéki irányító december 20-i e-mailjében arra utasította a felperest, hogy pontosítsa a megalapozott döntés érdekében az általa megfogalmazott igényeket és a hallgatói esetében küldje meg a kutatási terveket, az oktatási feladat specifikációt. A levélben kért adatokat a felperes nem küldte meg a tanszékvezető részére.

[10] A felperes december 19-én a tanszékvezetőnek címzett levelében azt kérte hallgatól javaslatával egyezően, hogy a személyes egyeztetésre 2019. január végén, illetve február elején kerüljön sor és erre négy időpontot javasolt. Válaszában tanszéki irányító közölte, hogy tanszékvezetőként ő és nem a témavezető jogosult a tanszéki feladatok kijelölésére, ehhez tartotta volna szükségesnek a személyes megbeszélést. Szükség lett volna tisztázni, hogy a Phd hallgatókat milyen feladatokra, milyen időkeretben kívánja igénybe venni a témavezetőjük. Erre nem kapott érdemi választ, ugyanakkor a következő félév oktatási feladataival kapcsolatos döntésekkel nem várhat.

[11] Mindezeket követően tanszéki irányító 2019. január 5-én írásban arról tájékoztatta hallgatól-et és hallgató2t, hogy a 2019. tavaszi félévben a tantárgy tantárgy keretében egy-egy szeminárium vezetésére kötelezi őket. Mindkét hallgató azt közölte, hogy nem vállalják a tantárgy oktatását. A felperes januárban is több levelében kifejtette, hogy álláspontja szerint a doktori iskola vezetője állásfoglalásából az következik, hogy a tanszéknek nincs jogosultsága a hallgatókat oktatási feladatokra kötelezni, ezt önként vállalhatják. Megbeszélésre végül nem került sor a felperes, a Phd hallgatói és tanszéki irányító között. hallgató2 és hallgatól nem tartották meg a tanszékvezető által kijelölt szemináriumot, amit egy külsős oktató, oktató közreműködésével külön díjazás ellenében oldottak meg.

[12] tanszéki irányító 2019 márciusában készítette el a felperes 2018. évi munkájára vonatkozó minősítését. Az elkészített dokumentumot dr. intézetvezető intézetvezető átolvasta és jóváhagyólag szignálta, majd dékán neve dékán munkáltatói jogkör gyakorlóként aláírta. Kérésére annyi változtatás történt, hogy a felperessel szemben 2019. év elején indult két etikai vizsgálattal érintett magatartás nem a minősítés 3. pontjában, hanem a 4. pontban, az egyéb lényeges körülmények és megjegyzések rovatban lett elhelyezve.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a minősítés 3.1.-től 3.7. pontjaiban az alperes „kiemelkedő” értékelést adott a felperesnek. Az alperes a 3.8. pontban a doktori képzésben való tevékenység tudományszervezési feladatokban való részvétel tekintetében „kevésbé megfelelő”, a 3.9. pontban az oktatói munka hallgatók általi véleményezése az oktatási tevékenység színvonalának általános megítélése kapcsán „megfelelő” minősítést adott. A 3.10. pontban az oktatói munka hallgatók általi véleményezése a hallgatók szakmai előmenetelét támogató attitűd kapcsán „megfelelő” minősítést adott, a munkavégzéssel

kapcsolatos felelősség és hivatástudat címszó alatt 3.11. pontban „kevésbé megfelelő”, a 3.12. pontban a munkavégzéssel kapcsolatos pontosság, szorgalom, igyekezet tekintetében „kevésbé megfelelő” minősítést kapott a felperes. Valamennyi ismertetett értékelési pontokhoz szöveges indokolást is rögzített a minősítő, melyet az elsőfokú bíróság részletesen ismertetett.

[14] A 4. pontban a végrehajtási rendelet által meghatározott egyéb szempontok, pl. együttműködés, kommunikációs készség tekintetében szintén „kevésbé megfelelő” minősítést kapott a felperes azzal, hogy szakmailag felkészült, de szükséges, hogy a szervezeten belüli együttműködés tekintetében változtasson a hozzáállásán és fejleszteni szükséges a kollégák és a vezetők felé a kommunikációját és az asszertivitását. Ezzel kapcsolatban a szöveges indoklás azt tartalmazta, hogy a felperes munkatárssal közösen, saját szakmai hivatkozásokat helyezett el az egyetemi EFOP 3.6.2. keretében elkészült tanulmánykötetben, a szerzők műveinek szerkesztése során a szerzők tájékoztatása mellőzésével. Ezt a magatartást az alperes egyetemi oktatótól nem elfogadható magatartásnak értékelte. Ezen kívül az oktatási hivatástudattal, felelősségérzettel nem összeegyeztethető magatartásnak találta, hogy 2019. január 11-én tantárgy2 tárgy kurzus anyagait a felperes a Moodle rendszerből törölte, azok csak egy hét múlva részlegesen lettek helyreállítva. A felperes volt a tantárgy tárgyfelelőse, a hallgatókat hátrány érte, mert a tananyag egy ideig nem volt elérhető. A minősítés azt is tartalmazta, hogy mindkét magatartás tekintetében etikai eljárás indult.

[15] Az elsőfokú bíróság ezen előzményekre tekintettel vizsgálta a felperes perfelvétel lezárását megelőzően módosított keresetét, amiben elsődlegesen a teljes minősítés jogellenességének megállapítását, másodlagosan a 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13., továbbá a 4. pont egyes megállapításai megsemmisítését kérte azok valótlan voltára hivatkozva. A felperes kártérítési igényt is érvényesített 4.800.000 forint és a késedelmi kamatok tárgyában. Ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy oktató-kutatóként azért esett el tizenkét hónapra a differenciált javadalmazás szerinti többletjuttatástól, mert az alperes a TÉR rendszerben rögzített kiváló mennyiségi eredményei és a korábbi évek gyakorlata ellenére nem adott „kiválóan alkalmas” minősítést.

[16] Az elsőfokú bíróság a minősítés jogellenessége tárgyában a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 40. § (4), (6), (11) bekezdésére hivatkozva kifejtette, hogy a közalkalmazott a minősítés tekintetében a közléstől számított 30 napon belül nyújthat be keresetet. A felperes nem vitatottan a 2018. évre vonatkozó értékeléssel szemben e határidőn belül terjesztette elő a keresetét. Annak ellenére, hogy a keresetlevelében még kizárólag a minősítés egyes pontjainak megsemmisítését kérte és a minősítés teljes megsemmisítését csak a keresetváltoztatásban kérte, kérelme nem minősült új keresetnek, ezért nem minősült elkésettnek sem. Mindezek alapján az elsődleges és a másodlagos kereset érdemi vizsgálatára is lehetőség volt.

[17] Az elsőfokú bíróság a becsatolt iratok, továbbá tanszéki irányító, dr. intézetvezető, dékán neve, dékánhelyettes, illetve dr. hallgatól tanúvallomása alapján nem

találta bizonyítottnak a felperes által vitatott egyes állítások, a minősítésben közölt indokolás egyes megállapításai valóságát.

[18] Az elsőfokú bíróság a minősítés 3.8. pontját illetően az indokolás valóságát azért nem találta bizonyítottnak, mert tanszéki irányító, aki a minősítést elkészítette, illetve dr. intézetvezető és dékán neve sem tudott beszámolni olyan közvetlen tapasztalásról, eseményről, amely szerint a felperes bármely magatartásával, kijelentésével a témavezetése alatt álló doktorandusz hallgatókat a tanszék, illetve a vezetés ellen hangolta. tanszéki irányító csupán arról tudott beszámolni, hogy a felperes következetesen kommunikálta az egyet nem értését a doktorandusz hallgatók tantárgy oktatásba való bevonása tekintetében. Az oktatásra vonatkozó tanszékvezetői kérést a hallgatók határozottan megtagadták és a tanú ebből következtetett arra, hogy a felperes bízta a hallgatókat, ne vegyenek részt az oktatásban.

[19] A tanú feltételezését azonban egyértelműen cáfolta dr. hallgató1 tanúvallomása, aki úgy nyilatkozott, hogy a felperes sem ebben az időszakban, sem máskor nem tett negatív megjegyzéseket sem a tanszékre, sem az intézet vezetésére. A tanú vallomása szerint a felperes soha nem mondott nekik olyat, hogy a vezetőség kérésének, utasításainak ne tegyenek eleget és ne lássák el a tantárgy tantárgy szemináriumai oktatását. A tanúnak nem volt tudomása arról sem, hogy ebben a kérdésben mi volt a felperes álláspontja. Fenntartotta a tanszéki irányítónak írt levelezéssel egyezően, hogy azért volt kevésbé aktív az alperesi tanszéken, mert ebben az időszakban főállást létesített az egyetemen kívül. Ezen kívül komoly egészségi problémái, daganatos betegsége miatt folyamatos kezelésekre szorult és az egészségi állapota miatt nem tudta elvállalni a 2019. tavaszi félévben a szeminárium megtartását. Ugyanezen okból nem tudott 2019. január végét megelőzően rendelkezésre állni a személyes megbeszélés céljából a tanszéken. Az elsőfokú bíróság ebből arra következtetett, hogy hallgató1 magatartása nem a felperessel állt összefüggésben, hanem az általa a perbeli időszakban megírt és a tanúvallomásban megerősített körülményekkel. Ezért nem volt bizonyított, hogy a felperes más doktorandusz hallgatók irányában a tanszékkal ellenséges magatartást tanúsított.

[20] Az elsőfokú bíróság a tanú vallomását a minősítés 3.11. pontja körében is értékelte. Érvelése szerint a tanúvallomás cáfolta a szöveges indokolásban foglaltakat, mivel a felperes teljeskörű segítségére volt a Phd hallgatóknak abban, hogy a tanszékre integrálódjanak. A felperes hívta a hallgatóit a tanszék hivatalos és informális programjaira, segített abban, hogy konzultáljanak a tanszék több oktatójával és munkakapcsolatokat tudjanak kiépíteni, bevonta és bízta őket a tanszéki kutatásokban és az oktatásban való részvételbe is. A felperes soha nem javasolta, hogy ne vegyenek részt oktatásban, nem nyilatkozott negatívan a tanszéken folyó oktatási tevékenységekről. A hozzáállásában nem történt változás akkor sem, amikor a tanszék vezetését tanszéki irányító vette át.

[21] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak a minősítés 3.12. pontjában foglalt értékelést megalapozó szöveges indokolás tartalmát sem, amelyben az alperes azt írta, hogy a felperes intézeti és tanszéki ügyekben több alkalommal késve, vagy nem megfelelő tartalommal adott választ. Ennek kapcsán figyelembe vette, hogy a felperes a tanszékvezető

december 17-i levelére nem adott konkrét választ, majd a december 20-i levélre egyáltalán nem válaszolt és nem küldte meg az érintett doktori hallgatók kutatási tervét és oktatási specifikációját. Lényeges azonban, hogy a felperes ekkor szabadságon volt. Az alperes pedig ezen egyetlen levelezés alapján vont le következtetéseket a felperes egész évi munkájára. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint egy levelezés során történt több magatartás sem alapozta meg tényszerűen a minősítésben foglalt azon állítást, hogy a felperes többször is késve, nem megfelelő tartalommal, illetve nem adott választ a felettese részére. Mindez tévesen azt a látszatot keltette, hogy a felperes egész év során negligálta a felettese írásbeli felhívásait, utasításait, holott erre kizárólag egyetlen kommunikációs helyzetben került sor, amikor a felperes már az év végi ünnepekre tekintettel a szabadságát töltötte.

[22] Az elsőfokú bíróság azt sem találta bizonyítottnak, hogy a felperes javasolt olyan időpontokat a megbeszélésekre, amelyek alkalmatlanok voltak az adott kérdés megvitatására. Az e-mailek tartalmából ugyanis megállapítható volt, hogy nem a felperes tiltakozott a tanszéki irányító által javasolt időpont ellen. A tanú vallomása és a becsatolt levelezések egyértelműen alátámasztották, hogy hallgatól kérte a későbbi időpontot a személyes megbeszélésre.

[23] Az elsőfokú bíróság az együttműködési készség, a kommunikációs készség körében a minősítés 3.13. pontban foglaltakat sem találta bizonyítottnak. E körben utalt arra, hogy a minősítés indokolása lényegében ugyanazokat az eseményeket tartalmazta ebben a pontban, mint a 3.8., 3.11. és a 3.12. pontokban. Az alperes a perben nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani, hogy a felperes megtagadta, gátolta a doktori hallgatók kapacitásainak az oktatási célokra történő felhasználását. Az sem nyert bizonyítást, hogy a Phd hallgatók a felperes hatására fogalmazták meg saját álláspontjukat arról, hogy nem vállalják a tantárgy tantárgy oktatását. Az a körülmény, hogy a felperes következetesen kifejtette a felettese irányába a véleményét a Phd hallgatók oktatásra való kötelezése tárgyában, amiben maguk hallgatók sem kívántak részt venni, nem volt úgy értékelhető, hogy a felperes a hallgatók kapacitásaival a sajátjaként rendelkezett.

[24] Az elsőfokú bíróság azt sem találta bizonyítottnak, hogy a felperes valótlan adatokat közölt a tanszékvezetővel a saját Phd hallgatói tényleges leterheltségét illetően. A felperes levelében írtak ugyanis nem voltak kellően konkrétak ahhoz, hogy azokat statisztikai adatokkal ellenőrizni lehessen. A levél nem támasztotta alá a minősítés azon indokát, amely szerint a felperes kifejezetten bomlasztotta a tanszék légkörét és a tevékenysége vezetett az oktatói kapacitás hiányához, illetve ahhoz, hogy a tantárgy szeminárium megtartásához külső óraadó munkatárs közreműködését kellett igénybe venni. A tanszéken 2019. tavaszán kialakult oktatói hiány okát nem lehetett megállapítani, hiszen a perbeli adatok szerint az alperes ebben a félévben már nem tartott igényt a felperes oktatói tevékenységére, ami szintén oktatói kapacitáshiányt eredményezett.

[25] Mindezekből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes 2018. évre vonatkozó minőségi értékelése számos olyan megállapítást tartalmazott, amelyek valóságát a perben az alperes nem bizonyította. A minősítés 13 pontjából 4 pontban, amely

csaknem a minősítés harmada, az értékelő tanszéki irányító kizárólag olyan magatartásokat tekintett irányadónak, amelyek lényegében egyetlen véleménykülönbség okán alakultak ki. Személyesen általa sérelmezett magatartások voltak, amelyeket részben feltételezett és amelyek egy részére nem 2018-ban, hanem 2019-ben került sor. Mindezekre tekintettel a konkrét események értékelése aránytalan eredményre vezetett. Az elméleti véleménykülönbség kifejtése, amely nem társult aktív magatartással, mivel a tanszék irányítóinak szándékával ily módon a felperes nem ment szembe, nem befolyásolhatta ilyen jelentősen az egész éves összetett oktatói és kutatói munka megítélését és értékelését, figyelemmel arra is, a sérelmezett eseményekre az év vége felé került sor. Mindez objektív alapon nem befolyásolhatta a minősítést úgy, hogy annak közel harmadára alapítva kerüljön sor a felperes értékelésére.

[26] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a valótlan ténymegállapítások az értékelés jelentős részét érintették, az ily módon megmaradt indokolás viszont nem állt összhangban az értékelés eredményével. Ebből az következett, hogy a teljes minősítés egészében okszerűtlen és jogellenes volt. Ezért az elsőfokú bíróság a joggal való visszaélésre történő hivatkozás és a felperes által a keresetben előadott, a minősítés egyéb részeit vitató előadás további vizsgálata nélkül, a minősítés jogellenességét állapította meg.

[27] A kártérítési igény tekintetében azt állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította, az értékelés elkészítése csupán formalitás volt az alperesnél és önmagában a TÉR pontszámok megalapozták a plusz illetmény megállapítását. tanszéki irányító, dr. intézetvezető, dékán neve tanúk egyezően nyilatkoztak arra, hogy az oktatók tevékenységének az értékelése nemcsak a TÉR pontszámon, hanem a minősítés eredményén is alapult, amit évről-évre, személyre szabottan, egyedileg készítettek el a dékán személyes közreműködésével. Az alperes a perben jelentős számú, korábbi évekre vonatkozó értékelés dokumentációját is becsatolta, amik szintén azt támasztották alá, hogy az értékelés nem formalitás, hanem egyéni, személyre szabott munkáltatói intézkedés volt.

[28] Ez alapján nem volt bizonyított, hogy pusztán a korábbi évek teljesítményei alapján, és kizárólag a 2018. év mennyiségi adatai, azaz a TÉR táblázat adatai alapján „kiválóan megfelelt”-nek minősült a felperes és ez alapján jogosult volt az illetménykiegészítés összegére. Az elsőfokú bíróság azt hangsúlyozta, hogy a munkaügyi perben eljáró bíróság nem vonhatja el a minősítés tekintetében a munkáltatót megillető diszkrecionális jogkört. A közalkalmazott minősítésének a joga kizárólag az alperest illette meg. Tekintettel azonban arra, hogy a perben vizsgált 2018. évi minősítés jogellenes, ezért arra jogot alapítani nem lehet. 2018 évre vonatkozó érvényes minősítés hiányában az alperes mulasztásban van. A felperes jogosultsága az illetménykiegészítésre csak abban az esetben állapítható meg, amennyiben a tárgyévre vonatkozóan „kiválóan megfelelt” értékelést kap. Ennek hiányában azonban az illetménykiegészítés iránti kártérítési követelése idő előtti, ezért a keresetet az elsőfokú bíróság ebben a körben elutasította.

A felperes fellebbezése

[29] Az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezésével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával, az alperes kötelezését kérte 4.080.000 forint kár és ezen összeg után 2020. április 10. napjától kezdődően a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére. A felperes fellebbezésében az Mt. 6. § (1), (2), (3) bekezdésére, a 7. § (1) bekezdésére és az 52. § (1) bekezdés e) pontja és az Mt. 166. § (1) bekezdése, 167. § (1) bekezdése, 169. § (1) bekezdése és 172. § (1), (2) bekezdése megsértésére hivatkozott. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaiban határozta meg.

[30] A felperes egyetértett az értékelés jogellenességének megállapítására vonatkozó ítéleti állásponttal. Álláspontja szerint ez a jogellenesség képezi a kártérítési igénye jogalapját. Az alperes munkáltatóként jogsértő, valótlan tartalmú minősítést készített, ezzel a felperes számára kárt okozott, hiszen a felperes „nem vitásan” plusz juttatásban részesült volna a korábbi évek gyakorlatának megfelelően. A 2018. évre vonatkozó jogszerű minősítés hiánya a Kjt. 40. §-ában foglalt munkáltatói kötelezettség megsértését jelenti. Az elsőfokú bíróság is hivatkozott arra, hogy az alperes ebben a kérdésben mulasztásban van.

[31] Az eltelt időre tekintettel nyilvánvalóan nem lehetséges 2018-ra minősítést elkészíteni, ezért a felperest kártérítésként az illetménykiegészítésként biztosított plusz juttatás megilleti, hiszen nem vitatottan a mennyiségi eredményei a tárgyi időszakra vonatkozóan 220 %-osak voltak. Az elsőfokú eljárás során az összecszerűség tekintetében hivatkozott az alperesnél kialakult gyakorlatra, az alperesi szabályzatra, amely alapján 12 hónapra havi bruttó 340.000 forint illetménytől (MAHII juttatás) esett el, az alperes jogellenes minősítése következtében.

[32] Érvelése szerint a minősítést követően sem volt együttműködő az alperes, mert írásbeli panaszára egyáltalán nem kapott érdemi választ és a rektorhoz címzett levelei is eredménytelenek voltak.

Az alperes fellebbezése

[33] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetet elutasító döntés meghozatalát kérte. Másodlagos fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával nem a teljes minősítés, hanem a minősítés valótlan tényállási elemeire vonatkozó ítéleti rendelkezés mellett, a teljes minősítés megsemmisítésére irányuló kereset esetében a per megszüntetése indokolt. Az alperes harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra, és új határozat hozatalára történő utasítására irányult.

[34] A Kjt. 2. § (3) bekezdésére utalva azt hangsúlyozta, hogy a Kjt. 40. §-ában a közalkalmazotti minősítéssel kapcsolatos rendelkezéseket kizárólag a Kjt. szabályai értelmezésével és alkalmazásával lehetett elbírálni. A jogorvoslat körét is arra figyelemmel kellett megállapítani, ahogy azt a Kúria az Mfv.10.291/2014/4. számú határozatában értelmezte. E szerint a közalkalmazott csupán a minősítés hibás vagy valótlan ténymegállapításának, illetve a személyiségi jogát sértő megállapításoknak a megsemmisítését kérheti a bíróságtól. Ebből következően a teljes minősítés megsemmisítésére, illetve annak jogellenessége megállapítására a munkaügyi perben nincs jogszerűen lehetőség. A bíróság kizárólag az egyes ténymegállapítások valótlanosságát állapíthatja meg. Az elsőfokú ítélet ezért anyagi jogszabályt sért és indokolt annak megváltoztatása függetlenül a bizonyítás eredményétől és a konkrétan kifogásolt tényállások valóságtartalmától.

[35] Amennyiben a másodfokú bíróság lehetőséget lát a minősítés jogellenességének megállapítására, abban az esetben is szükséges az elsőfokú ítélet megváltoztatása, mert a felperes elkésztten terjesztette elő a minősítés megsemmisítésére irányuló keresetét. Ezzel kapcsolatban, fenntartva az elsőfokú eljárás során tett érvelését, az alperes azt hangsúlyozta, hogy a felperes a minősítés közléstől számított 30 napon belül előterjesztette a keresetlevelét, azonban abban kizárólag az egyes, konkrét tényállítások valótlanosságára hivatkozott és ezek megsemmisítését kérte. Amikor 2019. november 4-én keresetváltoztatást terjesztett elő, ez már a jogszabályban biztosított 30 napon túl volt. Látszólagos tárgyi keresethalmazatban lényegében önálló kereseti kérelemként terjesztette elő a teljes minősítés megsemmisítésére irányuló igényét. Ez a nyilatkozat nem keresetfelemelésnek vagy a kereset kiegészítésének, hanem egy új igénynek, új keresetnek minősült, ezért erre is alkalmazni kellett a 30 napos keresetindítási határidőt. A Pp. 173. §-a értelmében a keresethalmazat több kereset egy eljárásban való tárgyalását jelenti. Ezzel egyezően a felperes is látszólagos tárgyi keresethalmazatnak tekintette a kereseti kérelmeit, azok sorrendjének meghatározásával. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság jogszabálysértően vizsgálta a minősítés megsemmisítésére irányuló kereseti kérelmet, annak elkészttségére tekintettel.

[36] A BH2017.69 számon közzétett döntésben kifejtettek szerint a keresetindítási határidő abban az esetben tekinthető megtartottnak, ha a jogkövetkezmények tekintetében változtat a kereseten a felperes. Ez a perbeli esetben a felperes kártérítési igényére volt értelmezhető, vagyis e vonatkozásban a kereset felemelésére lehetőség volt 30 napon túl is. Ebben a kérdésben egyébként helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a kereset elutasításával.

[37] Az alperes fellebbezésében a minősítés egyes pontjai tekintetében is vitatta az elsőfokú bíróság ítéleti megállapításait. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által kifogásolt nyolc pont tekintetében csupán négy pont tekintetében állapította meg, hogy azok valótlan ténymegállapításokat tartalmaznak, konkrétan a 3.8., 3.11., 3.12. és 3.13. pontok tekintetében. Ez azonban nem a teljes indokolás volt és az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy a valótlan ténymegállapítások az értékelés jelentős részét érintették. Amennyiben az indokolás egyes pontjai valótlanok és azok megsemmisítése indokolt, az sem eredményezhette a teljes indokolás valótlanosságát, mivel maradtak fenn olyan indokolási elemek a minősítésből, amelyek nem a kiváló minősítést támasztották alá.

[38] A közalkalmazott értékelése a munkáltató diszkrecionális jogkörébe tartozik. Ennek során a mérlegelési jogkörét gyakorolja, amely nem vonható kritika alá. Egyes tényállítások megsemmisítése nem a mérlegeléssel megállapított értékelés eredményét befolyásolja, pusztán azt biztosítja a közalkalmazott számára, hogy ne szerepeljen valótlan, hibás vagy személyiségi jogot sértő megállapítás a minősítésben. Lényegében ezzel egyező álláspontot fejtett ki az elsőfokú bíróság, amikor rögzítette, hogy nincs lehetősége a munkáltató helyett elvégezni az értékelést. Az indokolás egyes részeinek hiánya nem szakítható el az értékelés egészétől. Mindezekre tekintettel a bíróság abban az esetben sem tekinthette volna jogellenesnek a teljes értékelést, amennyiben azok egyes pontjait megsemmisítette.

[39] Az elsőfokú bíróság azonban alaptalanul állapította meg azt is az ítéletében, hogy az alperes nem tudta bizonyítani az indokolásban rögzített egyes állításokat. Bizonyított, hogy az ügyben érintett hallgatók – hallgató1 és hallgató2 – a felperes témavezetése alatt tevékenykedtek és a felperes által vezetett kutatási megbízásokat ellátták. Ebből tényszerűen következett és ezt a felperes levelei is alátámasztottak, hogy valójában a felperes használta ki a hallgatók kapacitásait. Ezért érvelt amellett, hogy további munkavégzésre nem kötelezhetők, mivel ezáltal veszélyeztetve látta a saját kutatási feladataiban történő közreműködést. Mindez a minősítés 3.13. pontjában foglalt alperesi állítást is alátámasztotta, ami arra vonatkozott, hogy a felperes sajátjaként rendelkezett a Phd hallgatóival.

[40] Az alperes hivatkozott a Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 44. § (1) és (5) bekezdésére, amely értelmében a Phd hallgatók a heti munkaidő 20 %-ának megfelelő mértékű munkavégzésre kötelezhetőek. Ez alapján jogos igényt kívánt a tanszékvezető érvényesíteni. Ezzel szemben azonban a felperes befolyása és álláspontja érvényesült, amit a levelezések tartalma alátámasztott.

[41] hallgató1 tanúvallomásában azt adta elő, hogy az ideje 60-70 %-át kutatási feladatok képezték. Ezeket a kutatásokat pedig a felperes, illetve élettársa, a korábbi tanszékvezető munkatárs részére végzett. A felperes közreműködésére lehetett következtetni abból is, hogy a hallgatók csak a felperes részvételével voltak hajlandóak egyeztetésre a tanszék vezetőjével. A felperes személyes nyilatkozatai, magatartása is arra mutattak, hogy megalapozott volt az értékelés 3.12. pontjában foglalt indokolás. A felperes csak késve és nem megfelelő tartalommal válaszolt a tanszékvezető felhívására, alkalmatlan időpontot adott meg, nem küldte meg a konkrét kutatási terveket, a specifikációt. Az elsőfokú bíróság ezeket a felperesi magatartásokat pusztán arra hivatkozva nem értékelte, hogy egy konkrét eset azt a látszatot keltette, a felperes az egész év során következetesen így járt el. Ebből következően az elsőfokú bíróság sem találta valótlanoknak ezeket a tényállításokat. Az indokolás valós volt ezért a 3.12. pontban foglalt indokolás megsemmisítése nem volt indokolt.

[42] A 3.8. pontban a hallgatói véleményekkel kapcsolatos megállapítások is egyértelműen bizonyítottak a perben. Az érintett hallgatók a felperes témavezetése mellett

működtek, az általa adott kutatási megbízásokat látták el. A felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő hallgatók jogos érdekeit képviselte. Mindebből azt következett, hogy a hallgatók hozzá fordultak segítségért, ő maga közreműködött annak érdekében, hogy ne lehessen őket munkavégzésre kötelezni. Ennek érdekében valótlán adatokat közölt a hallgatók leterheltségéről, amit a perben nem vitatott. A felperes ugyanis a megbízási jogviszonyok alapján fennálló terhelési adatokat mutatta ki, holott a munkaviszony alapján fennálló terhelés lett volna releváns.

[43] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint bizonyította az is, hogy a kapacitáshiány a felperes magatartásával összefüggésben alakult ki. Az elsőfokú bíróság ugyanis ezzel ellentétes megállapításokat nem tett, pusztán azt rögzítette, hogy külső résztvevő közreműködésével lehetett azt megoldani. Ebből pedig az következik, hogy ebben a tekintetben is valósnak kellett minősíteni az értékelésben közölt munkáltatói indokolást. Az elsőfokú bíróság ezért a bizonyítékok, a felperesi nyilatkozatok ellenére állapította meg a 3.13. pontban foglalt tényállítások valótlanosságát is.

[44] Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul és iratellenesen állapította meg továbbá, hogy a munkáltató által sérelmezett magatartások egy része nem 2018. évben történt. A becsatolt okiratok egyértelműen alátámasztják, hogy a minősítésben sérelmezett felperesi magatartások 2018. december végéig megvalósultak. Nem volt jelentősége, hogy a felperes 2018. évi magatartásának a következménye részben 2019-ben realizálódott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[45] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a kártérítés tekintetében előterjesztett felperesi fellebbezés alaptalanságára hivatkozott. Érvelése szerint a felperes az érdemi felülbírálatot megalapozó anyagi jogi érvelést nem adott elő, jogszabálysértésre nem hivatkozott.

[46] A minősítés jogellenessége nem eredményezhet „kiválóan megfelelt” minősítést és a MAHII szabályzat szerinti feltételek teljesülését. Amennyiben a felperes által sérelmezett egyes állítások a minősítésben jogellenesek, úgy ez legfeljebb a minősítés jogellenességéhez vezethet, de amint arra az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott, a munkáltató diszkrecionális jogköre nem vonható el, a munkavállalót csak a munkáltató minősítheti, az a bíróság által sem pótolható.

[47] A felperes tévesen hivatkozott a MAHII szabályzatra is, mivel az alapján az illetménykiegészítés egy feltételhez kötötten adható többletjuttatás az alperesnél. A felperes érvelése abban az esetben lehetne megalapozott, amennyiben a kérdéses juttatás minden további feltétel nélkül járó illetménykiegészítésnek minősülne és attól kizárólag a „nem megfelelt” minősítés okán esett volna el. Az elsőfokú bíróság az ítéletében azonban

megállapította, hogy az alperesnél a közalkalmazottak értékelése egyedi és nem formális volt, vagyis a felperes nem bizonyította a jogosultságát. Arra is tévesen hivatkozott a fellebbezésében, hogy a perben nem voltak vitatottak a juttatás feltételei.

[48] Az elsőfokú bíróság nem állapított meg az Mt. 6. § és 7. §-ával ellentétes alperesi eljárást és ilyen következtetés a bizonyítékok alapján sem volt levonható. Az elsőfokú bíróság kizárólag a szöveges indokolás egyes tényállításai valótlanosságát állapította meg, ebből vezette le a minősítés jogellenességét. Az sem képezhette a kártérítési igény jogalapját, hogy a felperes észrevételeire az alperes nem válaszolt. Ez önmagában joggal való visszaélést nem bizonyít, figyelemmel arra is, hogy a minősítés valótlan tényállításai esetén a jogorvoslati lehetőség biztosított a per megindításával. A valótlan tényállítás sem azonos az Mt. 6. § és 7. §-a megsértésével.

[49] A felperes nem bizonyította a munkáltatói kártérítés törvényi feltételeit. Kárigényét lényegében egy prémiumjellegű igényként fogalmazta meg. E juttatás megállapítása azonban az egységes bírósági gyakorlat szerint a munkáltató diszkrecionális jogkörébe tartozik azzal, hogy annak feltételeit is a munkáltató jogosult meghatározni.

[50] A konkrét esetben az alperes foglalkoztatási szabályzatának 73/A. § (5) bekezdése, továbbá a MAHII szabályzat II., III., illetve IV. pontjában foglaltak tartalmazták a juttatás feltételeit, ezért nem ütközött a rendeltetésszerűség követelménye, hogy mérlegelési jogkörében az alperes a prémium megfizetését megtagadta (EBH2014.M.12). A prémiumigény kártérítésként nem érvényesíthető, még joggal való visszaélés esetében sem.

[51] Amennyiben a minősítés jogsértő az elmaradt jövedelemmel kapcsolatos igényt sem alapozhat meg, hiszen a felperes a kinevezése szerinti illetményét megkapta és kár sem érte, továbbá a garantált illetménye összegét sem csökkentették. A korábban meghatározott illetményrész határozott időre járt, annak elteltét követően egy későbbi időszakra vonatkozó minősítés hiánya vagy jogellenessége nem eredményezhette ezen illetményrészre való jog feléledését. Az alperes az összecszerűségében is vitatta a felperesi fellebbezésben foglaltakat, mivel a felperes nem az Mt. 172. §-a szerint terjesztette elő a követelését.

A másodfokú bíróság határozata és annak jogi indokai

[52] A felperes fellebbezése alapos, az alperes fellebbezése alaptalan az alábbiak szerint.

[53] Az elsőfokú bíróság a minősítés jogellenessége tárgyában a szükséges bizonyítást lefolytatta, a releváns jogszabályokat alkalmazva a bizonyítás eredményét

megfelelően értékelte és megalapozott jogi következtetések levonásával, érdemben jogszerű döntést hozott. A kártérítési igény tekintetében eltérő jogi álláspontja okán a tényállást hiányosan állapította meg, ezért az elsőfokú eljárás folytatása nem mellőzhető.

[54] A felperes 2008. november 4-től docens munkakörben, közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperessel. Az alperes ezért a Kjt. 40. § (4) bekezdése alapján volt köteles a felperes minősítését elvégezni, amely törvényi rendelkezés értelmében a minősítés célja a közalkalmazott munkaköri feladatai ellátásának megítélése, az ezt befolyásoló ismeretek, képességek, személyi tulajdonságok értékelése, továbbá a szakmai fejlődés elősegítése.

[55] Az alperes a 2018. január 1-je és 2018. december 31-i időszakra vonatkozóan, 2019. március 8-án közölt minősítést a felperessel. A másodfokú bíróság szükségesnek találta az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás pontosítását azzal, hogy a minősítés 5. pontjában az alperes 74,36 %-ban határozta meg a felperes által elért eredményt, ezért a 60-79 %-os százalékos kategóriának megfelelően a felperest alkalmasnak minősítette.

[56] A felperes a minősítéssel összefüggésben 2019. április 9-én terjesztett elő keresetlevelet, melyben a Kjt. 40. § (11) bekezdésére hivatkozva a 3.8., 3.9., 3.10., 3.11., 3.12., 3.13. és a 4. pontban foglalt egyes állítások valótlanosságát állítva, azok megsemmisítését kérte. A peradatok szerint a felperes 2019. november 5-én közölt keresetváltoztatást, amelyben elsődlegesen a teljes minősítés megsemmisítését, másodlagosan a már korábban megjelölt egyes ténymegállapítások megsemmisítését kérte. Azt adta elő, hogy az indoklás nem okszerű, mivel az abban közöltek nem felelnek meg a valóságnak és mindez kihatott a minősítés jogszerűségére is, figyelemmel a Kjt. 40. § (6) bekezdésében foglaltakra.

[57] A Kjt. 40. § (6) bekezdése szerint a minősítés a közalkalmazott személyi adatain túl, csak a munkakör betöltésével kapcsolatos tényeket és a ténymegállapításokon alapuló értékelést tartalmazhat. A minősített alkalmasságának megítélését a minősítő írásban indokolni köteles. A (11) bekezdés szerint a közalkalmazott a minősítés hibás vagy valótlan ténymegállapításának, személyiségi jogát sértő megállapításának megsemmisítését a minősítés közlésétől számított 30 napon belül a bíróságtól kérheti.

[58] A fentiekre tekintettel az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes elkésetten terjesztette elő a keresetét a minősítés teljes megsemmisítése vonatkozásában. Az alperes ezt az érvelését arra alapította, hogy a 30 napos igényérvényesítési határidőben a felperes kizárólag a minősítés egyes pontjai megsemmisítésére irányuló kérelmet terjesztett elő.

[59] Az alperes érvelésével ellentétben a felperes jogosult volt a perfelvétel lezárása előtt, az általa, a keresetben vitatott munkáltatói intézkedés jogellenességét más okból, az

eredetileg meghatározottakhoz képest tágabb körben meghatározni. Ez nem eredményezte azt, hogy a felperes új jogalapon, új keresetet terjesztett elő, mivel nem határozott meg új jogcímet és új jogszabályi hivatkozást sem. Nem vitatottan a keresetét a 30 napos jogorvoslati határidőben előterjesztette, ezért a Kjt. 40. § (11) bekezdése megsértése nélkül a perfelvétel lezárását megelőzően a keresetét megváltoztathatta oly módon, hogy nemcsak a minősítés általa meghatározott pontjai, hanem a teljes minősítés megsemmisítését is kérhette.

[60] Az alperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy a Kjt. 40. § (11) bekezdése alapján a teljes minősítés nem semmisíthető meg, annak jogellenessége nem állapítható meg abban az esetben sem, amennyiben az egyes ténymegállapítások valótlanágát a bíróság a perben megállapítja.

[61] A Kjt. a jogorvoslat lehetőségét a valótlan, hibás vagy személyiségi jogot sértő megállapítások körében határozza meg, hasonlóan a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 130.§ (6) bekezdéséhez, illetve a már hatályon kívül helyezett, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 34.§ (7) bekezdéséhez. Az előbbi jogszabályi rendelkezések értelmezésén alapuló, kúriai döntésekben megnyilvánuló bírói gyakorlatból azonban az következik, hogy a munkaügyi perben nem kizárt a teljes minősítésre irányuló következtetés levonása és a minősítés megsemmisítése.

[62] E körben a másodfokú bíróság utal a Kúria (korábban Legfelsőbb Bíróság) Mfv.E.10.772/2005/2. számú végzésében kifejtettekre. Eszerint a minősítésben csak kellően alátámasztott tényeken alapuló megállapítások szerepelhetnek, ennek hiányában a minősítés a törvényi feltételeknek nem felel meg és ez a minősítés megsemmisítését eredményezheti.

[63] A másodfokú bíróság figyelembe vette a Kúria Mfv.X.059/2008/7. számú határozatában kifejtetteket is, mert az eltérő jogszabály alkalmazása ellenére annak lényegi, elvi tartalma jelen ügyre is irányadó volt. A határozat szerint a minősítés bíróság előtti megtámadására csak szűk körben van lehetőség és annak megsemmisítésére kivételesen, abban az esetben van mód, amennyiben a végkövetkeztetésre kiható jogszabálysértésre került sor.

[64] Az alperes fellebbezésében megjelölt Mfv.II.10.291/2014/4. számú határozatból sem következett, hogy csak a minősítés egyes megállapításainak megsemmisítésére van lehetőség. A Kúria a keresetet elutasító jogerős határozatot hatályában fenntartotta, de ítélete indoklásában többször is a minősítés megsemmisítésére hivatkozott és egyáltalán nem utalt arra, hogy ez csak egyes megállapításokra vonatkozhat és nem érintheti a minősítés egészét. Ellenkező esetben a jogsértő minősítésen alapuló felmentés bírósági megtámadása is kizárt lenne, hiszen annak valótlan megállapításai esetén is kötve lenne a bíróság az egyébként megalapozatlan minősítéshez. Az előbbi határozatok tehát azt a bírói jogértelmezést támasztották alá, hogy a munkaügyi perben a Kjt. 40.§ (11) bekezdése alapján lehetőség van a teljes minősítés megsemmisítésére is.

[65] Az alperes fellebbezési érvelése annyiban volt megalapozott, hogy a jogszabály a minősítéssel összefüggésben a megsemmisítés lehetőségét rögzíti, ezért az elsőfokú bíróság jogellenességre vonatkozó rendelkezését ennek megfelelően kellett módosítani.

[66] A másodfokú bíróság egyetértett a minősítés egyes pontjaiban foglalt állítások bizonyítottságának értékelésével és a teljes minősítés megalapozatlanságára vonatkozó jogkövetkeztetéssel is a következők szerint.

[67] A minősítésnek az elsőfokú bíróság által valótlannak talált ténymegállapításai a felperes doktorandusz hallgatókkal összefüggő magatartásához kapcsolódtak. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások helytálló értékelésével a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértése nélkül állapította meg, az alperes nem bizonyította a minősítés 3.8. pontjához kapcsolódó indokolást, mely szerint a felperes a témavezetése alatt álló doktorandusz hallgatókat a tanszék, illetve az intézet vezetése ellen hangolta és elzárta őket attól, hogy kivegyék a részüket a tanszéki, intézeti feladatokból. Dr. intézetvezető, dékán neve, akik a minősítést annak tartalma ismeretében aláírták, továbbá tanszéki irányító nem tettek a tanúvallomásaikban olyan konkrét állítást, amely a minősítés e pontjához kapcsolódó magatartást igazolt. tanszéki irányító a hallgatók nyilatkozataiból vont le következtetéseket a felperes magatartására, de közvetlen információval nem rendelkezett. A tanú feltételezésekre alapított előadását ugyanakkor egyértelműen cáfolta dr. hallgató tanúvallomása, aki előadta, hogy a felperes semmilyen módon nem hangolta őket a tanszék, az intézeti oktatási munka ellen. A felperes egyetértett a hallgatóival és maga is akként foglalt állást, hogy a tanszék a már tervezetteken felül további oktatási tevékenységet nem rendelhet el számukra. Ebből azonban nem következett, hogy a felperes aktív magatartásával kifejezetten a tanszék és az intézet vezetése ellen hangolta a témavezetése alatt tevékenykedő doktori hallgatókat, illetve elzárta őket attól, hogy a tanszéki feladatokban részt vegyenek.

[68] Az elsőfokú bíróság a minősítés 3.11. pontja tekintetében is helyes következtetésekre jutott. A szöveges indokolás a 3.8. pontban foglaltakhoz kapcsolódott, mert abban az alperes a felperes Phd hallgatók irányában tanúsított negatív attitűdjét róta fel, azt állítva, gátolta a hallgatók tanszéki integrációját. Dr. hallgató tanúvallomása azonban egyértelműen azt támasztotta alá, a felperes témavezetőként mindent megtett azért, hogy a Phd hallgatók tanszéki integrációját elősegítse. Rendszeresen hívta őket hivatalos és informális programokra, elősegítette, hogy a tanszék többi oktatójával konzultáljanak, szakmai munkakapcsolataik jöjjenek létre. Bevonta a hallgatókat és bízta őket a tanszéki munkában való részvétellel, ami kiterjedt a kutatásokra és az oktatásokra is. A tanú kifejezetten nyilatkozott arra is, hogy a felperes hozzáállásában 2018 őszétől sem volt változás, amikor tanszéki irányító vette át a tanszék irányítását. Mindebből következően helyesen vont le azt a következtetést az elsőfokú bíróság, hogy e körben sem bizonyította az alperes a felperes teljesítményének értékelését negatívan befolyásoló megállapításait.

[69] A 3.12. pont a késedelmes, nem megfelelő válaszadásra, az alkalmatlan időpontok megadására, illetőleg a hallgatók oktatási feladatai, specifikációi megküldésének elmaradására vonatkozott. A becsatolt iratok és tanszéki irányító tanúvallomása alapján megállapítható volt, hogy a felperes a tanú 2018. december 17-i levelére nem adott konkrét választ, illetőleg a december 20-ai levélre már egyáltalán nem válaszolt és nem küldte meg a konkrét specifikációt. A szöveges indokolás tehát valós adatokat tartalmazott. Nem lehetett mellőzni azonban annak értékelését, hogy ezekből az alperes milyen következtetéseket vont le, hiszen az ezen alapuló megállapítások vitatása is a kereset részét képezte. Erre tekintettel releváns volt, hogy a felperes ekkor már az év végi szabadságát töltötte. Az indokolás ezen pontja egyetlen kérdéssel, a doktorandusz hallgatók oktatásban való részvételével volt összefüggésben. Ezért az ennek alapján tett általánosító megállapításokat helyesen tekintette valótlannak az elsőfokú bíróság. Az egyetlen szituációt érintő levelezésből az értékelés elkészítője a felperes teljes évi munkájára vonatkozó következtetéseket vont le. Azonban egyetlen témához, a Phd hallgatók oktatásai munkájához kapcsolódó levelezéssel összefüggő felperesi magatartás nem képezhette alapját a felperes teljes évi hozzáállása, igyekezete, pontossága minősítésének.

[70] Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy nem bizonyított, a tanszéki irányító által javasolt decemberi időpont helyett mindkét hallgató a felperes magatartásának következményeként javasolt másik időpontot. Erre vonatkozóan dr. hallgatól a tanúvallomásában egyértelműen nyilatkozott, vallomását teljeskörűen alátámasztotta a levelezés tartalma is. A hallgató az egyéb elfoglaltsága és a súlyos egészségi állapota miatt nem volt abban a helyzetben, hogy a tanszéki irányító által kezdeményezett időpontban 2018 decemberében, a karácsonyi ünnepek előtt részt vegyen egy személyes találkozón. Az akadályoztatása okait kellő részletességgel közölte, együttműködő volt. Az a körülmény, hogy a felperes a neki is megküldött levelekből ismerve a hallgatók álláspontját, csatlakozott ehhez és hasonló időpontra tett javaslatot, nem igazolta a 3.12. pont szerinti indokok valóságát, miszerint szándékosan késleltette a személyes találkozót.

[71] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette ítélete indokolásában, hogy a minősítés 3.13. pontjában az együttműködés, kommunikációs készség körében rögzítettek, amelyekre az alperes a „kevésbé megfelelő” minősítést adta, a 3.8., 3.11. és 3.12. pontokban kifejtett eseményekkel függött össze. Megállapítható, hogy a hallgatói véleményeken kívül egyetlen konfliktusforráshoz kapcsolódott a felperes valamennyi - kiváló értékeléshez képest eltérő – értékelése, nevezetesen a Phd oktatók tanszéki oktatásba történő bevonásához. Ezzel kapcsolatban az alperes nem bizonyította, hogy a felperes folyamatosan bomlasztotta a szervezeti együttműködés rendjét, megkérdőjelezte a tanszéki szakmai irányító és intézetvezető hatáskörét és anyagi kárt is okozott azáltal, hogy külső oktató bevonására került sor. Nem volt bizonyított ugyanis, hogy a két érintett hallgató elzárkózása miatt alakult ki oktatói kapacitáshiány a tanszéken.

[72] Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes nem önkényesen helyezkedett szembe a tanszékvezető és az intézetvezető álláspontjával, hanem kifejezetten a doktori iskola vezetőjének, dr. vezetőnek az állásfoglalása alapján, amelyben egyebek között szerepelt, hogy a Phd hallgatók nem kötelezhetők oktatásra, a szükséges krediteket nemcsak oktatással,

hanem publikációval is megszerezhetik, az oktatás érdekében szerződéskötésre nem kötelezhetők.

[73] Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy bár a felperes valóban nem tett eleget tanszéki irányító kérésének azzal kapcsolatban, hogy teljeskörűen nyilatkozzon a Phd hallgatói specifikációjáról és kutatási terveiről, ez nem alapozta meg azt a bomlasztó, az együttműködést megszegő magatartást, amelyet az alperes a 3.13. pontban kifejtett. Ezen pontban „kevésbé megfelelő” minősítést adott az értékelő, hasonlóan a 3.8. pontban foglaltakhoz. Ezért függetlenül attól, hogy egyes kérdésekben kedvező megállapítást tett a felperesre, (pl. a számára fontos ügyek kérdésében lelkiismeretes és nagy igyekezettel látta el a felperes a tevékenységét) a negatív észrevételek befolyásolták az értékelést.

[74] A fentiekből helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes 2018. évi minősítése több olyan megállapítást tartalmazott, amelyek valóságtartalmát az alperes a perben nem tudta bizonyítani. A minősítés szempontjait a 3. pont tartalmazta, amely 13 alpontból állt. Ezekből a 8., a 11., a 12. és 13., azaz négy pont megalapozatlannak bizonyult a perben. Ezek egyetlen témában kialakult véleménykülönbséghez kapcsolódtak, a minősítés 13 pontjából négy pont, vagyis a vitatott megállapítások harmada alaptalannak bizonyult. Ennek amiatt volt jelentősége, mert ezeknél a pontoknál a munkáltató „kevésbé megfelelő”, illetve „megfelelő” értékelést adott. Ezért egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság következtetésével abban, hogy az egész éves oktatói és kutatói eredmény megítélésében egy év végén kibontakozó elméleti nézetkülönbség nem hordozhatott olyan jelentőséget, amely a minősítés egyharmadát jelentő valótlan tartalmú indokolás alapján az összesített értékelést ilyen mértékben befolyásolta. A minősítés keresettel nem vitatott megállapításai pedig nem mutattak összhangot az összesített eredménnyel, amelyben az alperes „alkalmas”-nak találta a felperest. Mindez megalapozta a teljes minősítés megsemmisítését.

[75] Az elsőfokú ítélet nem eredményezte a minősítésre vonatkozó munkáltatói diszkrecionális jog elvonását, mert az elsőfokú bíróság nem értékelte, minősítette a felperest azzal, hogy az alperes által elkészített minősítést jogellenesnek tekintette. A bírósági ítélet nem lépett a minősítés helyébe, annak következménye, hogy a felperes nem rendelkezik 2018. évre minősítéssel.

[76] A felperes fellebbezésében alappal kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a kártérítési keresetet érdemi vizsgálat nélkül utasította el. A döntés indokolása szerint, érvényes minősítés hiányában az elmaradt illetménykiegészítésre vonatkozó kártérítési követelés idő előtti. E megállapítás akkor lenne helytálló, amennyiben a felperes a keresetét illetménykiegészítés címén terjesztette volna elő. A kereset azonban kártérítés megfizetésére irányult, ez a jogcím a bíróságot a Pp. 2. § (2) bekezdése alapján köti. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 346.§ (4) és (5) bekezdése megsértésével járt el, amikor az Mt. 166. § (1) bekezdésére és 172. § (2) bekezdésére utalva a kártérítés feltételeit érdemben nem vizsgálta és ebben a körben tényállást sem állapított meg.

[77] A felperes kártérítés címén kérte a 2018. évi munkavégzése alapján öt megillető illetmény összegének a megfizetését. Az alperesnél nem pusztán formalitás volt az oktatók minősítése, mivel valamennyi tanú azt erősítette meg, hogy ez személyre szóló, érdemi munkáltatói intézkedés, mérlegelési jogkörben meghozott döntés volt. A keresetben meghatározott plusz juttatás megállapítását két körülmény együttesen alapozhatta meg, a TÉR pontszámok megfelelése és emellett a „kiválóan megfelelt” értékelés. A jogalap mellett az alperes a kereseti kérelem összecszerúségét is vitatta az elsőfokú eljárás során arra hivatkozva, hogy a felperes által a szabályzat szerinti maximum összegben megjelölt havi 340.000 forint megállapítása nem volt automatikus. Ezen kívül a kártérítésből levonandó tételeket is vitatta. Mindezekre tekintettel a kártérítés törvényi feltételeinek fennállása és az összecszerúség tisztázása érdekében az eljárás folytatása indokolt és a felperes bizonyítási érdekkörébe tartozik nemcsak a kártérítés jogalapjának, hanem az általa meghatározott összecszerúségnek a bizonyítása is.

[78] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a minősítés jogellenességére vonatkozó rendelkezését helybenhagyta, a rendelkező rész pontosításával. A kártérítést elutasító rendelkezést pedig a Pp. 381. §-a alkalmazásával hatályon kívül helyezte azzal, hogy az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, mert a tényállás megállapításával kapcsolatos hiányosságok orvoslása a másodfokú eljárásban nem volt lehetséges, illetve észszerű.

[79] A hatályon kívül helyezett ítéleti rendelkezés tekintetében az elsőfokú bíróságnak a Pp. 386.§ (2) bekezdés d) pontja szerint a perfelvételi szaktól kell folytatni az eljárást azzal, hogy a megismételt eljárásban állást kell foglalni a minősítés megsemmisítésére tekintettel az alperesi szabályzatok alapján az alperes kártérítési felelőssége fennállásáról és az összecszerű kérelemről. Ennek során tisztázni szükséges, pontosan mik voltak a feltételei az alperesi szabályzat és a kialakult gyakorlat értelmében a 12 hónapra megállapítható MAHII juttatásnak, kiterjedően az összeg meghatározására.

[80] A másodfokú bíróság a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezést is hatályon kívül helyezte, mert a Pp. 83.§ (2) bekezdés második fordulata törvényi feltételei az ítélet részben történt hatályon kívül helyezése okán nem voltak megállapíthatók. Az elsőfokú bíróságnak a Pp. 386.§ (3) bekezdése alapján kell határoznia a teljes elsőfokú perköltségről az érdemi döntésében.

Záró rendelkezések

[81] A másodfokú eljárásban a felperes pernyertes lett a minősítés megsemmisítése tárgyában. Másodfokú perköltségigényt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi

költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján érvényesített, áfa figyelembevételével. A felperes másodfokú perköltsége elbírálható volt a Pp. 83.§ (1) bekezdése alkalmazásával. A minősítés jogellenessége meg nem határozható pertárgyértékű követelés volt, ezért a perköltséget az IM rendelet 3.§ (3) bekezdése alapján kellett meghatározni. Ennek során a másodfokú bíróság 4 munkaórát talált indokoltnak, figyelemmel a fellebbezési tárgyalásra is és 4 X 6.000 forint, azaz 24.000 + áfa másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.

[82] A hatályon kívül helyezett ítéleti rendelkezések tekintetében a másodfokú bíróság a Pp. 386. § (3) bekezdése alapján határozta meg a felek másodfokú perköltsége és a meg nem fizetett fellebbezési illeték összegét.

Budapest, 2023. április 20.

dr. Orosz Andrea s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

...